

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., KETVERGAS GRUODŽIO (DECEMBER) 12 d. 1918 m.

No. 16

Francuzijos Taikos Salygos

Slovakija prašo Talkininkų pagalbos

Turkijos vadai bus nubausti

Spartakai silpnėja.

FRANCUZIJOS TAIKOS SALYGOS.

Paryžius, gruodžio 12 d.—Francuzija pareikalaus nuo Vokietijos Taikos Konferencijos:

1. Pilno prijungimo Alzacijos ir Lotaringijos prie Francuzijos, kad rubežiai būtų tokie, kaip jie buvo 1814 m.

2. Francuzija užims kairįjį kraštą Reino pakol Vokietija neužmokės karę nuostolių, kurie, kaip manoma, tęsis per ilgą laiką.

3. Francuzija reikalaus tvirtų militarinių gvarancijų prieš Vokietijos vartojimą kairiojo krašto Reino koncentravimui kareivių prieš Francuziją.

SIOVAKIJA PRAŠO TALKININKŲ PAGELBOS.

Londonas, gruodžio 12 d.—Dr. Scheiner, militariskas vadas Pragoje, įteikė talkininkams prašymą, kad jie suteiktų Slovakijai militariską ir ekonomiską pagalbą.

Savo prašyme jis sako:

“Vengrijos valdžia praneša mūsų valdžiai, kad ji siūnia keletą divizijų kareivių, kad atstumti Čechų kareivius Slovakijoje. Cyventojai Slovakijos yra užmušami vengrais ir jų namai apiplėšiami ir deginami. Jie užpildinėja anttraukinių, kuriuose grįžta mūsų kareiviai iš Italijos fronto ir užmuša juos.—Komarnoje jie užmušė 38 kareivius.

“Mūsų apginkluotų kareivių tenai mažai randasi ir tie, kurie grįžta iš kitur įrgi vargingame padėjime. Čecho-Slovakai nenori kariauti, bet jie nori apginti savo žmones nuo vagysčių ir plėšimų. Sulyg padarytos taikos sutarties mes turime teisę apginti Slovakiją nuo vengrų, kurie ne tik ją apiplėšia, bet ir bando sėti bolševikiškas idėjas tarp žmonių Slovakijos.

“Mes neturime maisto, drabužių nei kitų reikalingiausių dalykų, bet visa mūsų tauta priešinga bolševizmui.”

BRAZILIJOS LAIVYNAS APLEIDŽIA KARĘ JUOSTA.

Rio Janeiro, gruodžio 12 d. Anglijos admiralitija pranešė Brazilijos valdžiai, kad nėra reikalingi Brazilijos kariški laivai daboti Europėjiskais jūrais. Laivams prisakyta grįžti namo.

TURKŲ VADAI BUS NUBAUSTI.

Konstantinopolis, gruodžio 12 d.—Dr. Rachid, buvęs gubernatorius provincijos Diarbekr ir žandarmerijos aficierai Chakri ir Haroun likosi suareštuoti už surengimą skerdynių Armėnijoje 1915 m. Jų kaltė likosi prirodyta ir laukiama, kad jiems liks išneštas mirties nuosprendis.

Turkų militariska komisija peržiūri ir kitus augstus Turkijos valdininkus, kurie buvo ar yra kaltinami surengime armėniškų skerdynių.

SPARTAKAI NUSILEIDŽIA EBERTUI.

Amsterdamas, gruodžio 12 d.—Pranešama, kad Pildomasis Komitetas Darbininkų ir Kareivių Tarybų pripažino už augščiausiąją valdžią Vokietijoje Eberto valdžią.

Išreiškiamas pasitikėjimas, kad Eberto valdžia turi užtektinai spėkų, kad suvaldyti spartakus, kurie nuginkluoja srabybas ir renka ginklus.

Darbininkų ir Kareivių Tarybos visose dalyse Vokietijos nustoja savo populiariskumo, ypatingai Hamburge, kur padėjimas baisus.

Zinios iš Municho praneša, kad kareiviai Munchėje nuvertė Darbininkų ir Kareivių Tarybą.

NORI SUSTABDYTI ATEIVYSTĘ.

Washingtonas, gruodžio 12 d.—Atstovas Lufkin iš Massachusetts umešė atstovų butan sumanymą, kuriame reikalaujama, kad būtų sustabdyta imigracija į Suvienytas Valstijas ant dviejų metų.

Atstovas Lufkin padavė dvi priežastis, kodėl jis įnešė tą bilij:

1. Kad apsisaugojus nuo įvažiavimo šion šalin bolševikiškų elementų, kurie yra labai pavojingi.

2. Kad palaikius tarp Suvienytų Valstijų žmonių augštą stovį, kokiame jie dabar randasi.

Sumanymas likosi perduotas imigracijos komisijai.

TURKAI SKERDŽIA ARMENUS.

Washingtonas, gruodžio 12 d. Zinios, aplaiktos diplomatiškuose rateliuose praneša, kad turkų kareiviai prieš išsikraus tymo iš Armėnijos išskerdė daugiau kaip 30,000 armė-

Užvaduotojai.

Amerikos moteris patvirtė atsakė ant šauksmo “taupykite maistą,” jos išradę net daug priemaišų užvaduotojų.

JUGO-SLAVAI PROTESTOJA PRIEŠ ITALIJĄ.

Washingtonas, gruodžio 12 d.—Jugo-Slavų tautiška taryba Zagrebe, kuri veikia kaip laikinoji valdžia Jugo-Slavų, įteikė protestą talkininkų valdžioms prieš italų administraciją užimtose vietose Dalmatijos, Istrijos, Gorizijos, sulyg atspausdintų Jugo-Slavų laikraštyje Washingtone.

Protestas užreikia, kad italų administracija tose vietose yra priešinga ne tik taikos sutarčiai, bet ir sveikam protui atsižvelgiant į apsiėjimą su žmonėmis, kurie per visą laiką karės kariavo už talkininkų reikalus; kad italai užimtose dalyse Dalmatijos suteikia maisto tik tiems gyventojams, kurie pasirašo ant tam tikrų blankų, kurios reikalauja prijungimo Dalmatijos prie Italijos.

Jugo-Slavų valdžia atkreipia atydą talkininkų dar ir į tą kad Gorizijoje, kur yra trukumas maisto, italai po prievarta konfiskuoja maistą okupacijos kariūnėi nuo gyventojų.

WILSONAS PASAKYS TAIKOS PAŽIURAS YANKIAMS.

Paryžius, gruodžio 12 d.—Kalba, kurią prezidentas Wilsonas pasakys Amerikos kareiviams, atvažiuojantiems Francuzijon, manoma bus viena iš svarbiausių, kokias jis pasakys laike savo važinėjimo po Europą ir laukiama, kad jis galutinai išdėstys savo pažiūras į svarbiausius taikos punktus.

Prezidentas aplankys nuteisinto dalis Francuzijos ir tikimasi, kad jis aplankys Metz ir Strassburgą.

BELGIJOS REIKALAVIMAI.

Londonas, gruodžio 12 d.—Belgija Taikos Konferencijoj reikalavimus atkreips prieš Vokietiją, bet ir prieš Hollandiją, sulyg Antverpeno laikraščio Metropole, kuris spausdino Belgijos užrubežinio ministerio pranešimą. Ministeris buk tai pasakęs sekančiai:

“Be abejonės, mūsų pirmutinis reikalavimas nuo Vokietijos bus, kad ji sugrąžintų mums visą tą, ką ji nuo mūsų pavogė.

Kaslink rubežių, tai aš manau, kad būtų jie toki, kaip 1839 m., kada nuo Belgijos likosi atskirta dalis provincijos Limburgo ir Luxemburgo ir prijungtos prie Vokietijos ir Hollandijos.”

PRAŠO PAKETI ALGAS DIPLOMATAMS.

Washingtonas, gruodžio 12 d. Valstijinio departamento Counselor Polk prašė užrubežinių reikalų komiteto, kad jis pakeltų algas dėl Amerikos ambasadorių ir kitų diplomatiškų atstovų. Jis prašė, kad ambasadoriaus alga būtų padidinta nuo \$17,500 iki \$25,000 ir metus; pirmos klasos ministeriui nuo \$12,000 iki \$15,000, ministeriui antros klasos nuo \$10,000 iki \$12,000 ir sekretoriui nuo \$3,000 iki \$6,000.

Jeigu Polko prašymas liks išpildytas, tai diplomatų ir konsulų būius ateinančiais metais bus ant \$3,000,000 didesnis negu šiais metais.

Jis taipgi prašė, kad būtų paskirta tam tikra suma pinigų dėl nusamdymo 25 komercijinių ekspertų, kurie turėtų būti užrubežyje.

VOKIEČIAI APLEIDŽIA FINLANDIJĄ.

Stockholmas, gruodžio 12 d. Korespondentai praneša, kad Vokietija ištraukia savo kariūnė iš Finlandijos. Pamedėlyje vokiečių kareiviai apšaudė Helsingforsą ir Viborgą. Penki vokiečių laivai apšaudė Petrogradą ir pribuvo Hesingforsan; kad pervežus kareivius. Ant vieno iš jų laivų buvo 150 bolševikiškų jureivių, kurie turėjo augštai išskėlę raudoną vėliavą, bet finų policija prisakė nuleisti žemyn.

Tie jureiviai bando iš visų savo pajėgų pertikrinti kareivius, kad bolševizmas yra tik vienatinis darbininkų išganymas, bet neturi pasisekimo. Keletą iš jų vokiečiai suareštavo.

BERLINAS SULAIKE RU- SIJOS DELEGATUS.

Berlinas, gruodžio 12 d.—Vokietijos kabinetas pasiuntė bevielinį pranešimą Rusijos valdžiai prašydami nusiųsti delegacijos Berliną į konferenciją, kuri buvo planuojama ant gruodžio 16 dienos. Priežastis dėl to yra paduota kaip dabartinis neramus padėjimas Vokietijoj.

Rusų bolševikų delegatai buvo užkviesti Pildomųjų Komitetų Darbininkų ir Kareivių Tarybos prieš norą kabineto. Opozicija kabineto kilo todėl, kad Adolph Joffe, bolševikų ambasadorius Vokietijoj, buk pasakęs, kad ministeriai Haase, Barth ir kiti yra prielankūs jam ir aktyviškai padeda įvesti rusiškas metodus Vokietijoj. Nežiurint, kad Haase, Barth užgincijo tas žinias, bet yra daug tokių, kurie tiki jomis, ir tas atneša negeistas pasekmes.

NE BANDO APSIGINTI.

Londonas, gruodžio 12 d. William Hohenzollern nedarys jokių pranešimų, parodančių jo stengimąsi suaiykti karę 1914 m., sulyg Amerongen korespondento pranešimo. Korespondentui pasisekė paduoti tą klausimą buvusiam kaizeriui ir jis per savo šeimininką Count Bentinck atsakė:

“Pasakyk jam (korespondentui), kad jeigu yra galimas daiktas, kad aš busiu apkaltintu, aš velinu atidėti viską, ką aš turiu pasakyti iki tam laikui. Priegtam, aš nenoriu kompromituoti koki nors budu nei vieno nario valdžios, kurie buvo prieš pradžią karį.”

ALGOS PASILIKS TOS PACIOS.

Washingtonas, gruodžio 12 d.—Darbininkų algos nebus sumažintos per keletą metų, nes darbininkų trukumas per viršija tą, ką šalis gali suteikti,—toks yra išsireiškimas Darbo partijos sekretoriaus Wilsono. Perstatymas industrijos gal nebus taip greitas, kaip demobilizacija armijos ir per nekurį laiką reikalinga, kad būtų suteikta pagalba žmonėms, bet kada mes išeisim į normalę prieškarinę išdirbystę, tada tai reikalingai darbininkų bus tokie dideli, kad apie sumažinimą algų nėra ko nei kalbėti. Fabrikantai, kurie atleis savo darbininkus per tą perstatymo laiką, vėliau bus nubausti, nes jie negalės gauti darbininkų.

EKSPLOZIJĄ ANT AMERI- KOS KRUIZERIO.

Yokohama, Japan, gruodžio 9 d.—Eksplozija ištiko šiandien ant Suvienytų Valstijų kruizerio Brooklyn. Šeši žmonės liko užmušta ir 30 sužeista.

FOCH NEPAVELINA KOMU- NIKACIJOS SU PRIEŠAIS.

Paryžius, gruodžio 12 d.—Maršalas Foch atmetė prašymą vokiečių taikos delegacijai, kad būtų jiems pavalyta susizioti su provincijomis varuose nuo Reino, kurios yra dabar užimtos talkininkais. Vyriausis talkininkų armijų vadas užreiskė, kad reikalinga yra palaikyti Vokietijos blokadą, kaip yra pažymėta taikos sutartyje.

YANKIŲ BELAISVIAI PALIUOSUOTI.

Paryžius, gruodžio 12 d.—Visi Amerikos kareiviai, kurie buvo paimti vokiečių belaisvėn, aplėis Vokietiją nedėlioję, sulyg žinių, aplaiktų Paryžiuje. Tarp 68 karės belaisvių, kurie buvo stovykloje Rastatt, buvo 5 chicagiečiai.

J. Stilsonas gavo 3 m.

P-as J. Stilsonas, sekretorius-vertėjas LSS., buvo kaltinamas prasizengime prieš snipavimo aktą.

Gruodžio 6 d. atsibuvo teismas, kur tapo nuteistas 3 metams į kalėjimą prie sunkių darbų. Gi buvusis LSS. organo “Kovos” administratorius p. J. Šukys, tame pat teisme nuteistas 3 mėnesiams į paprastą kalėjimą.

Apie tai “Laisvė” paduoda sekančią žinią:

“Gruodžio 6 d. Philadelphia, teisėjas Dickinson išnešė nuosprendį LSS. sekretoriui-vertėjui drg. J. V. Stilsonui ir administratoriui J. Šukiui, kuriuodu buvo “grand jury” pripažinti kaltais neva už vedimą priešvaldiškos agitacijos. Stilsonas nuteistas ant 3 metų į kalėjimą prie sunkių darbų; J. Šukys ant trijų mėnesių į paprastą kalėjimą.

“Nuteistieji tuojaus padavė apeliaciją į augštesnį teismą.

“Teisėjas, išnešęs nuosprendį, pasakė, jog aiškių priodymų nebuvo, kad J. Stilsonas ir J. Šukys būtų buvę Vokietijos šalininkais.”

PADEJIMAS VOKIETIJŲ EINA BLOGIN.

Bernė, gruodžio 12 d.—Pusiau-oficiališka žinių agentūra Wolf praneša, kad padėjimas Berline eina blogyn su kiekviena diena. Darbininkai ginkluojasi ir renka masines kanuoles. Valdžia yra sutraukusi daug kareivių Berliną, bet jiems nėra pavalyta vaikščioti gatvėmis, kadangi bijomasi, kad tas gali sukelti bevartę ir kilti mušiai. Komitetas Darbininkų ir Kareivių reikalauja, kad Liebknechtas ir Rosa Luxemburg būtų suareštuoti.

DAR DAUGIAU YANKIŲ BUS PASIJUSTA NAMUO

Washingtonas, gruodžio 12 d. Karės departamentas paskelbė šiandien, kad gen. Pershing pasiskyrė daugiau kariūnė, kuri bus greitai laiku sugrąžinta atgal į Suvienytas Valstijas.

FRANCUZIJOS VADAS MIRĖ

Paryžius, gruodžio 12 d.—Emile Chauteims, vice-prezidentas senato ir buvęs ministrų laivyno Ribono kabinete 1914 m., pasimirė šiandien.

NOBELIO DOVANA PANAI- KINTA.

Christianija, gruodžio 12 d. Nobelio dovanos komitetas nusprendė, kad dovana 1918 m. būtų panaikinta, tai yra niekam jos neskirti.

Šiandien Dideles Prakalbos!
Skaitykit apie tai 6-to puslapio.

Atsišaukimas i Lietuviu Visuomenę.

Viengenciai:—

Pasaulio tautų likimas yra svarstomas Taikos Komisijų Paryžiuje ir bus nuspręstas Taikos Konferencijoje.

Išmušę svarbi valanda visų tautų gyvenime, kurioje kiekviena tauta turi progą pakelti balsą ir išreikauti pasaulio tautoms savo troškimus, savo norus, savo tikslus ir siekius; papasakoti savo vargus, savo sopulius, savo kančias ir paduoti savo reikalavimus.

Tokiame dideliame visų tautų suėjime ir šauksme, tikrai tų tautų balsas bus geriausiai girdziamas, kurios sugebės užinteresuoti savo klausimu galingų tautų atstovus; kurios sugebės pajudinti jausmus ir protavimą viso suėjimo ir nurodyti savo teises toje šviesoje, kad jokios pastangos saumiliškų tautų negalėtų jas prisloginti ir nustumti į užmiršties kampa.

Prirėngimų pasaulio opinijos prirėngimui visokių reikalavimų, kokius įvairios tautos įneš į tą Taikos Konferenciją, rupinas galingiausios tautos, nes be pritrimo visų tautų kokių nors reikalavimui pavienės tautos, toks reikalavimas neatneš pageidaujamų vaisių.

Tokios galingos tautos, kaip štai: Anglija, Francuzija, Italija ir kitos, kurios turi dideles militariškas, politiškas, ekonomiškas ir diplomatiškas spėkas paremimui savo reikalavimų, nepasiganėdina vien tik šiomis spėkomis, bet deda didžiausias pastangas perstatymui savo reikalų tokioje šviesoje, kad nieks negalėtų jų reikalavimams daryti nei

mažiausio pasipriešinimo. — Todėl viską, ką tos tautos norės, galės atsiekti.

Kitos-gi tautos, kurios nėra taip tvirtos ir žymios, stengiasi savo tikslus Taikos Konferencijoj atsiekti daugiausiai propagandos keliu. Pavyzdžiui, Lenkai — Lenkai, kurie tarp savęs per amžius ergeliavę; kurie jikio konstruktyvio darbo nėra savo istorijoje atlikę; kurie savo būdu yra lygiai autokratiški ir militaristiški, kaip dabar sutremti vokiečiai — ačiu savo darbštumui, ačiu savo propagandai ir agitacijai iškylo akys visų svarbesnių tautų — taip tinkama istorijai į laisvų tautų šeimyną.

Lenkams šiandien pritaria ir pataikauja visos galingos tautos, ir net yra manoma, kad leis jiems daryti rybose istoriškai lenkijos kas jiems patinka. — Prie istoriškai Lenkijos, yra priskaitoma ir Lietuva. Lenkai savinasi; netik visus kraštus, kurie yra sulenkinti, bet ir tuos, kurie buvo surišti senovėje su Lenkija politiškais ryšiais. — kaip tai: Lietuvius, Baltguzius, Ukrainiečius.

Nepaisant to, kad prezidentas Wilsonas apskelbė principą, sulgy kurio nei viena tauta nepivalo valdyti kitos prieš jos norą, lenkai varu veržiasi į Ukrainą, Baltgudiją ir Lietuvą, o talkininkai jiems pritaria, nes lenkai prisidengia talkininkų spalvą.

Ant Lietuvos nelaimės, ir daug lietuvių dar yra mažiau ar daugiau sulenkęje.

Šių štai priežasčių dėlei, šiandien nei viena tauta nenori apie Lietuvą atvirai kalbėti. Nei vie-

nos talkininkų tautos vardai apie Lietuvą ir lietuvius neprimena, o laikraščiai daugiausiai tyli arba pastato Lietuvos klausimą tokioje šviesoje, kad pasaulio opinija Lietuvos klausimo ir suprasti kaip reik negali Tiesa, yra Amerikoniškų laikraščių, kurie laikas nuo laiko šį-tą apie Lietuvą parašo, bet net jie prisipažįsta, kad patįs apie lietuvius daug nežino.

Ar tokiame dalykų stovyje galima tikėtis, kad Taikos Konferencijos paimty savo atydon Lietuvos skausmų, karės aukas, jos skurdą, ir išsklaidytų mūsų atstovų reikalavimus, kad Lietuva taptų savistovi tauta — neprigulminga, laisva kitų.

To negalime tikėtis, jeigu nors dabar savo reikalo nesugebėsime pastatyti aiškioje šviesoje prieš pasaulio tautų akis.

Iškilimas aikštėn Lietuvos klausimo nors šioje laisvoje šalyje, kuri taip žymiai prisidėjo prie karės išlavėjimo, — yra dabar mūsų svarbiausia užduotis.

Jeigu to dabar nepadarysime, — visos mūsų pastangos atgauti laisvą ir neprigulmę būs veltui.

Dabar arba niekad!

Tokioje tad svarbioje valandoje mano Viengenciai, kiekvienas mūsų tautos dalykas privalo but suteiktas žinion Amerikonių publikai, kad ji nuodugnai susipažintų su Lietuvos klausimu. Perdaug tame reikale neveikti mes negalime, nors ir visose savo spėkas padėume. Bet dirbant ką galima, galime išpildyti nors savo del mūsų tautos pareigas.

Suteikimui, Amerikonams kaip galima daugiausiai, žinių apie Lietuvą ir lietuvius, aš parašiau anglų kalboje veikalą, kuris pa-

tilpo žurnale "The Fraternal Ape," lapkričio mėnesyje.

Išleistojai ir redakcija to žurnalo labai užsiterasavo Lietuvos klausimu, ir nuo šio laiko pridėjo talpinti visus veikalus apie Lietuvą ir lietuvius, kuriuos redakcijai pridaviau.

Bet idant tas įvyktų lietuviai privalo iš savo pusės parodyti, kad jie apvertina tas redakcijos pastangas ir kad jiems rūpi praplatinimas lietuvių vardo Amerikonų tarpe. Jeigu to lietuviai nepadarys, negalima tikėtis, kad svetimi jų reikalais daugiausiai rūpinis negu jie patįs lietuviai rūpinasi.

Jeigu lietuviams nerūpės iškilimas aikštėn Lietuvos klausimo — jie bus visų užmiršti. Tauta, kuri savo likimu nesirupina, turi dingti!

Pasiekimui Amerikoniškos visuomenės, reikalinga yra, kad kiekvienas lietuvis nors kelis ekzempliorius to veikalų nusipirktų ir pridautų į žymesniems Amerikonams savo apygardoje.

Yra geistina, kad kiekvienas lietuvis dirbantis dirbtuje, nors kelis ekzempliorius padalytų savo dirbtuvės viršininkams, arba savo darbdaviams amerikonomams. Jeigu tas bus padaryta, tai mes viena diena pagarsinsime Lietuvos vardą visoje Amerikoje.

Tai yra darbas aiškus ir lengvai atsiekiamas. Dabar yra laikas jį pirkti. Viena kopija "The Fraternal Ape" žurnalas kainuoja ant vietos tikrai 10 centų per pačią 20 centų. Reikalinga skaitlių kopijų to žurnalo galima gauti pas žemiau pasirašusį, arba "Lietuvos" ofice.

Viengenciai! Šita yra jūsų progą praplatinimui supratimo apie Lietuvos klausimą, Amerikonų

tarpe. Tikios, kad jus savo pareigas išpildysitė.

Su pagarba,
J. J. Hertmar avičius.
3133 Emerald Ave. Chicago, Ill.

Ivairios Žinėlės.

EUROPOS VALDOVAI AP-LANKYS AMERIKĄ.

...New York, Gruod. 9. Pranešama, kad Europos valdovai yra laukiami Amerikoje. Mat tarp valstybių yra protys, kad jei valdovas svetimos šalies aplanko kutį šali, tai tos šalies valdovas turi atsimokėti su vizita.

Prezidentas Wilsonas dabar aplankys net keturias šalis: Angliją, Belgiją, Francuziją ir Italiją. Taigi šių šalių valdovai, sekdami tradicijas, beabejonės atsilankys ir Amerikon. Tai bus pirmas S. V. istorijoje atsitikimas, kad pasaulio valdovai aplankys šią šalį.

Francuzijos prezidentas, tikimasi, apsilankys vienas iš pirmųjų, nes jojo tarnystė, kaip šalies valdovo, baigiasi 1920 metuose.

KONGRESMONAS NEISPILDĖ "QUESTIONAIRE."

...Spokane, Wash. Gruod. 9. Kongresmonas C. Dill, atstovaujantis Washingtono D. C., penktą kongresionalų distrikto, nėra išpildęs "questionnaire." Neišpildžiusieji "questionnaire" yra baudžiami.

Kongresmonas C. Dill, kad išsigelbėjus nuo bausmės, duoda du pasiteisinimus. Viena

— jis nesa gavęs "questionnaire;" antra kaip kongresmonariui jam nėra reikalo nei pildyti.

Pirmas jo pasiteisinimas neturi vertės. Mat laike draf-to karts nuo karto buvo oficialiai pranešama, kad jei vyrai tokių ir tokių metų negaus iki tam tikrai dienai savo "questionnaire," tai lai tuojau praneša apie tai vietos bor-dui; kurs to nepadarys, skaitysis prasikaltusiu, kaip šalinantis nuo kareiviavimo. Kongresmonui gi aiškintis, kad jis apie panašius pranešimus negirdėjęs arba jų nesupratęs yra ne vietoj.

Antras pasiteisinimas taip pat jo neįteisinga. Kongresmonai, kaip nariai įstaigos, kuri valdo šalį, yra paliausojami nuo kareiviavimo, bet jie nebuvo paliausojami nuo pildymo "questionnaire."

NEW YORKAS PAGERBIA PERSHINGĄ.

New Yorko miesto majoras Hyland jau užtvirtino įsakymą pavadinti plectų, esantį ties Grand Central geležkelio stotimi—Pershing Square.

42 MOTERIS MISIONE-REMIS.

Cleveland, Ohio. Gruod. 9. Čia buvo konferencija Methodistų Episcopalių moterų draugijos. Konferencijoj nutarta pasiųsti 42 moteris misionėres į kitus kraštus. Misionėres bus pasiųstos į dvylika šalių.

LENKAI VIS DAR SAPNUOJA APIE PRAITĮ.

Lenkai vis dar stengiasi įtikinti pasaulį, kad Lenkija turi but "od morza do morza." Jie tvirtina, kad jei seniau, Lenkijoje, nuo jurų iki jurų, buvo ramu, tai ir dabar bus ramu.

Vargšai, jie turėtų paimti nors porą lekcijų pas Kaizerį, kurs vos keli mėnesiai sakydavęs: "mano ištikimi pavaldiniai." Bet šiandien, tikimės, kaizeris biskį kitaip mano apie jo pavaldinių ištikinumą.

VEŽE KAREIVIŲ.

New York. Vice-Admirolas Gleaves paskelbė kokios šalys ir kiek pergabeno amerikonių į Francuziją. Viso Francuzijon buvo jau pergabenta 2,079,880 vyrų. Jų buvo pervežta Amerikos laisvais 46¼ nuošimtis, Anglijos — 48½ nuoš.; likusieji gi Francuzijos ir Italijos laisvais.

Kariška sargyba transportų buvo daugiausia Amerikos kariški laivai.

UGNEGESIAI IR POLICMANAI STRAIKUOJA.

Montreal, Canada. Policmanų ir ugniagesių unija, reikalaujama pakelti algas, paskelbė straiką. Mieste tvarka bus palaikoma per kariūmenę. Buvusieji kareiviai kviečiami užinti policmanų ir ugniagesių vietas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRASTI "LIETUVA."

Savaitrascio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojau, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusiu. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojau, apsimoket už ištikimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojančią Tamstos, skaitytojau, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmoketą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lietuvos" siuntinėjimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliėpimo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo ištikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVA."

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

K A I N O S

CHICAGOJE Metams \$6.00
„ Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei Metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00
In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chciago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siūnciu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per met.
(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravardė

Stubos numeris Gatvė

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

SIMANAS DAUKANTAS

JO GYVENIMAS IR DARBAI

Paminėjimui 125 metų nuo jo gimimo dienos.

(Tąsa)

Tuomet madoj buvo tokie priėmimai. Užsiėmė jais visi istorikai: Jucevičius, Narbutas, Kraszewskis, Akelaitis ir k., lietuvinami. Kiti gi stengias viską iš lenkų kalbos išvesti. Buvo tokie, kaip Jocher, kuris visą pasaulį sulenkino, visas kalbas iš lenkų išvedavo.

Beješkodamas lietuvių vardo pakelti, jisai dažnai svajones, pasakas laikė faktais. Jisai tikrai sako buvus Zamoškį, getų įstatymų davėją, skaito jį lietuviu, sako "pats Grodeck tal pripažinęs", kitas senovės įstatymų davėjas, kuris nukariavęs švedus ir šiaurę, Odiną vadinamas, taip pat tikrai gyvenęs ant žemės, jis buvęs lietuvis: juk Lietuvoji ir dabar pilna esą Odinų padėrmės. "Tasai Odinas esąs visų lietuvių kunigaikščių papriarchas. "Pats švedų arba žuvėdų vardas rodo, kad lietuvių, todėl ne švedų, buvusi "vagina gentium" (tautų motyna), iš kurios išėjo visą pasaulio užkariautojai, o Lietuva, aną gi dalyką pramąš viduramžių išmisas, o ypač XV amžiaus.

Visas tas nuomanes išreiškė laiškuose ir Narbutui, tik retai kur-kur užtiksl tatau. "Bude," dar jo paties šleisteime ir plačiau kiek nespausdintai iki jo gyvos galvos "Istorijoje". Tenai jis neįsileidžia į ginčus, duodavo savo darbo vaišių, nenurodydamas savo protavimo kelo. — Baimė užsiuolimo neleidė skelbti viešai.

Be abejonės turėjo geroką įtaką jį Daukantą anų laikų publicistai, kurie šių dienų vaidams argumentų įieškojo pracityj ir matė tuos pačius dalykus.

Už tatau stebėsimės surinktai medžiagai. Tiek daug surinkta, nesuvargota. Vėlesni istorikai skelbė iš ten-pat sėmę veikalus, Daukanto gi surinktoji medžiaga dar laukia mokslininko, kuris aptirbų ją.

III.

DAUKANTAS VARNIUOSE.

(1850 — 1855 m.)

Lietuvoje, ypač Žemaičiuose, augo kultūros judėjimas. Rietave Kun. Oginskis turėjo pas save mažą židinį didesnis gi buvo Varniuose ir Alsėdiuose, vyskupo sostinėje.

Čionai jau buvo šiekios tokios lietuviškos judėjimo tradicijos. Vysk. J. A. Giedraitis Alsėdiuose rinko pas save literatūrą, pats taip-pat buvo prie rašymo prisidėjęs. Atsirado nemaž kunigų ir pasaulinių žmonių visoje vyskupijoje. Kretingoj d'bo "A. Pabrėža, Rietave L. Ivi" kais leido kalendorius, Varniuose M. Valančius, seminarijos rektorius, o paskui Žemaičių vyskupas. Ypač gyvas buvo darbas tam pradėjus savarankiškai veikti Varniuose. Buvo tai galvotas ir darbštas žmogus.

Berektoriaudamas parašė didelį veikalą "Žemaičių Vyskupystė", kurį be abejonės buvo anksčiau sumanęs. Veikia jisai ir klerikus, mokydamas lietuvių kalbos, platiną knygas, savo, Daukanto ir kitų išleistas. Drauge su Daukantu sumano naują išleidimą.

Valančius ar pats ar per kitus stengiasi surinkti pas save į vieną kupetą žymiausių lietuvių rašytojus, suteikdamas jiems įvairias vietas.

1844 m. rašo vyskupijos valdytojas į Pabrėžą Kretingon, kviesdamas jį vyskupo sekretorium Alsėdiuose. Tasai atrašo jam spalio 15 d. 1844 m. Jisai atsako užimti tą vietą; rašo gana juokinga forma. Senelis apsidžiaugęs; jis pats, gavęs tokį pakvietimą, pakilęs augščiau; daugiau negu dvigubai vertisją jį jo draugai, už tą vieną sako

aičiu. Vienok priimti tos vietos negalys; ir, prieda daugelį priešiškų: sunku busią kraustyties, oras blogas, pats esąs nesveikas, aptiekos negalėsias pasiimti su savim; bėdamas vienuolyne per 28 metus pripratęs prie jo gyvenimo, valgio ir patalo; neturįs nėvieno dancio, todėl negalys valgyti kartu su kitais; nepratęs prie žmonių nemokėsias to amato pildyti.

Valančius ragino kitus kunigus rašyti, bent dvasiško turinio knygas. Nevienas kunigas vėliau, norėdamas įtikti vyskupui, rašinėjo lietuviškai į vyskupą, nusiųsdavo knygele savo parašytą; užsiliko dargi nuomėnė, jog pas Valančių galima buvę gauti geresnę vietą, parašius knygu, o užrūstintą numalsinti lietuviškai laišku, nusiųsta knygele.

Buvo nemaž mokyty žemaičių kunigų, buvusių universitete, kurie mokėsi kartu su Daukantu ir Valančium, kaip Čiudla ir kiti. Valančiaus ryšiai su Pabrėža nepersitraukė. Metams praėjus po minėtojo laiško, rašo Pabrėža į Valančių. Iš jo matyti, jog Pabrėža buvo siuntęs knygutės rankraštį su pamokimais. Valančius perskaitė, pertaisė, grąžino atgal su savo pastabomis; jam nepatinka šventosios pasakelės, todėl pataria išmesti, bet Pabrėža nesutinka; nenori rankraščio perrašyti; jeigu noris, lai leidžias į Valančių. Jaučia dar vieną spragą — trūksta terminų, todėl ragina Valančių išdirbti juos: juk turįs prie savęs mokyty kunigų. Reikia tobulinti žemaičių kalbą; iškarto to nepavyks padaryti, tai bent kitoms kartoms busią lengviau.

Del kalbos gražumo Valančiaus atspausdinta buvo Širvydo. "Punktay sakimu." Paragino jį prie to Daukantas. Pinigų parupino tam ir kitiems darbams Valančiaus. Savo lėšomis to padaryti negalėjo, tai įieškojo kitur. Širvydai išleisti davė pinigų Sėdos klėbonas Montvydas. Dar budamas rektorium spyrė leisti lietuviškus raštus vyskupijos administratorių ir nominuotą kun. Gintylą, bet tas nenoriai davė, nors duodavo šį-tą.

Daukantas, gavęs Širvydo knygą, apsidžiaugė, dažnai tarp savęs susirašinėdavo. Patinka gryną kalbą, gali būti pavyzdžiu klerikams. Ragina vėl išleisti Daukšos veikalus, nes juk miršis galinti ateiti. Nurodo ir kitas knygele dvasinio turinio, nors ir nekalbiškas, kurios gali būti pavyzdžiu kalbai.

Valančius įieško Daukšos raštų. Siųsdamas Širvydą Pabrėžai, klausia jo apie Daukšos raštus. Pabrėža nurodo, kur jie galėtų būti.

Jieškoje, matyt, Daukšai leidė, nesuradė ir liudnai prieda, rašydamas į Daukantą: "kun. Daukšos be mudviejų niekas neįspausdys; kad pralobčiau gyventume iš pusės ir įkurtume Žemaičių akademiją, ką duok Dieve!"

Per Valančiaus rankas ėjo Daukanto išleisti raštai. Varniuose buvo jį sandėlylis. Siunčia jam 166 egz. "Budo" ir nurodo sąlygas, kaip pardavinėti. Prašo stropiai išparduoti, nes skolas reikty mokėti. Be to, sako aičiu už platinimą knygių; liudnai pastebti, jog taip mažai teina.

Artimi, matyt, buvo ryšiai, nes vienas kito klausia patarties. Jis suteikia Daukantas, Valančius tik praneša, kas girdėtis. Juk tas vienas iš jų dviejų gyvenimo ant vietos ir galėjo veikti.

Sumanymų platumas didinas Rupinas, Daukanto patariamas

apie įsteigimą Varniuose, knygino, kur būtų surinktos visos senovės lietuvių knygos.

Svajonėmis abudu nūkleia toli-toli: kalba apie Žemaičių akademiją...

Suprantamas dalykas, kad Daukantas, tapus Valančiumi vyskupu ir pasiūlius atvykti į Varnius, sutiko. Tasai dabar buvo turtingas, galėjo knygas leisti jo norą pildyti jo kunigai; žadėjo Daukanto raštus, ypač gi istoriją, išleisti. Sumanė įsteigti savo spaustuve Varniuose. Lai ku atėjo tasai pakvietimas. Na, vargės, nusidirbęs buvo Daukantas. Pačmė dimisiją gruodžio mėn., 1850 m. ir jau 1851 m. apsigyveno Varniuose. Sveikata pradėjo taisyties, akys atsigavo.

Pasizino juodu gana senai. Valančius, akykas žmogus; moką gerai pažinti žmonių būdą, dar prieš atvykstant į Varnius, rašo apie jį savo "Kronikose" 1846 metais:

"Nuo pat kūdikystės ir lyg senatvės p. Daukantas ypatingai karštai linko prie žemaičių kalbos. Visi mokslai, visokios knygos, jei nerašė apie žemaičius, jo akyse neturėjo jokios vertybės.

Priesingai by-kokis tēpliojimas apie Lietuvą, ypatingai žemaitiškai, į entuzijazmą jį pakeldavo. Buvo didžiausiu neprieteliu ty kurie, galėdami žemaitiškai rašyti, nerašė. Neapkęntė taip-pat ir lenkų dėlto, kad patys budami pirmąją priežastimi Lietuvos krašto nupuolimo, savo tyčiojimu, ypač iš Žemaičių, privėdė lig persekiojimo. Trokšdamas todėl atlyginti niekšystę daugumai visą savo amžių paskyrė žemaičių kalbai ir jai nuo makoronių kopti. Tam tikslui pradėjo rašyti rinktinę kalbą, senovine, jau šiandien žemaičiuose nebeįvartojama, ir todėl skaitytojams labai neskaria. Autoriškos šlovės nemaž negobėjus; todėl mažne visus savo raštus išleidė svetimais vardais, arba pseudonimais.

Valančius pats nesiskyrė savo padėjimu ir pažiūromis nuo Daukanto. Jisai rašydamas, apie jį, pasakoja apie savo nuomones. Jisai rašė tuomet taip-pat žemaitiškai. Nevienas, sako jisai, ir ant manęs rugoja, kad ne lenkiška išleids "Žemaičių vyskupystę".

Muziko sunus, tapęs vyskupu turėjo nemaž nesmagumų nuo kunigų-bajorų ir dvarininkų, kuriems nepatiko, kad jų viršininku ir dvasios ganytoju yra muzikas. Be abejonės, jisai ir vėliau neišreikšdavo daug prie ankume bajorų privilegijoms. Vėliau 1861 m., viename užsienių laikraštyje randame taip apie jį rašant: "Valančius yra pasitūsiu bajorų nevidona, su džiaugsmu drange su maskolių valdžia tą klesą išnaukinti iš pat šakny, taip-pat norėty, jeigu tat nuo jo pareity, išnaukinti žemaičiuose visą lenkų gaivalą..."

Susiejo dabar Varniuose du žmogų artimu savo kilimu ir dvasia. Tik budai kitoki. Vienas sustiprėjo kitokiose sąlygose, sukinos tarp žmonių neturėjo kliūčių savo karjerai, puikus diplomatas, galįs laukti ir neskarščiuojęs, jaunesnis ir stipresnis kitas gi jau pasenęs, nuvargęs visą lauką dirbęs raštinėse ir pasaulio nematęs nemokąs dairyties į šalis. Taikinties sunku vienam prie kito, nebe to amžiaus ir vienas ir kitas.

Daukantas galėjo kvėpuoti geru oru, aplinkui buvo kitokia atmosfera, buvo savo žemaičiuose, apie kuriuos mąstė, gyvendamas drėgname tamsiame kambaryje, surukusiame Petrapilyje jo sveikata ėmė taisyties. Ir pati rašo jisai Narbutui: "Dabar gyvenu Varniuose nuolatos, ir mano sveikata pradeda eiti geryn iš Augščiųjų malonės..."

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

GVARDISTAI SUJUDO.

Kearny ir Harrison, N. J. Jau buvo rašyta, kad "Sunų Lietuvos" Draugija, paaukavo penkis šimtus doliarų (\$500.00.) dėl Lietuvos Neprigulmybės. Kadangi pereinamas susirinkimas buvo paprastas, tai daugelis draugų neatšilankė, todėl buvo nutarta sušaukti nepaprastą susirinkimą per atvyrutes, kad visi draugai atsilankytų, o jai kuris neatšilankys, tai negalės būti nei priesingas nutarimui. Nepaprastas susirinkimas įvyko gruodžio 7 d. š. m. Buvo nutarta išimti iš bankos penkis šimtus doliarų (\$500.00) dėl Lietuvos Neprigulmybės.

Laikė susirinkimo kiek tai buvo išreikšta patrijotiškumo, kiek tai parodyta energijos, kiek-tai karšto noro įsireikšdėl apginimo tėvynės.

A. Jonaitis, savo kalboja pasakė, "Aš jau esu senas kareivis, mano sunus krito karės Fronte, taigi ir aš gatavas stoti į Lietuvos kariūmenę, jai ji tik būtų, o dabar neturiu kuom paremti geriau, tai turėčiau dar vieną šimtą doliarų (\$100.00), aukauju ir tą ant Lietuvos aukuro."

Gerb.: K. Mačiulis, savo kalboje įsireikšė, "Aš esu senas Petrogrado Gvardijos kareivis, aš tarnavau ištikimai Rusijai. O dabar aš trokštu stoti į kovą prieš Lietuvos priešus, ypatingai prieš užgrobus lenkus. Aš išgirdau, kad šiandien bus "Sunų Lietuvos" Draugijos susirinkimas, ir kad bus svarstomi Lietuvos reikalai, ir kad bus aukaujama Lietuvos laisvei, tai aš bėgau į šį susirinkimą, kaip vilkas bei meška ant dūmo, ir dabar aš dedu kiek galėdamas ant Lietuvos aukuro, paaukaudamas Liberty Bonds'ą, (\$50.00)."

A. Nervaisa, taipgi paskyrė Lietuvos laisvei Liberty Bonds'ą. Lai buna garbė Lietuvos sunams jų duosnumui.

Kearny-Harrison koresp.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

(Korespondencija "Lietuva")

Pas mus 6 gruodžio kalbėjo ponas Martus. Šis kalbėtojas, kada tik atsilanko Bostonan, visuomet sukelia klaidytojuose ramų, bet su giliu pasišventimu tėvynės link, upą.

Kiekvienas, girdėjęs jo prakalbą, eina namo su dideliu pasirizimu prisidėti pakėlimui kultūros Lietuvoje.

Tame pasirizime yra ne fantazija, bet tikras gyvenimas, t. y. noras prisidėti prie pakėlimo kultūros, nors su nežymiu, bet naudingu Lietuvai darbu.

Gaila, kad šį kartą, dėl negražiaus oro buvo nedaug žmonių.

Barvidenų Kaimietis.

BINGHAMPTON, N. Y.

(Korespondencija "Lietuva")

Gerbiami Binghamptoniečiai: Kaip girdime tau jau ir pas mus artinasi aukų rinkimas ir rengimas įvairių vėkų su eglaitėmis dėl kovos už Lietuvos neprigulmybę. Tai bus kalėdinė dovana mūsų tėvynei Lietuvai.

Taigi brangūs broliai ir sesutės! Tai ateina mūsų perreigos, kur mes privalome neatbutinai pasidarbuoti. Pasidarbuoti, taip sakant, iš viso peties, nepasigailėti savo triuso ir energijos, kad nors šiame trumpame laike tinkamai atliktume savo užduotį.

Taigi prie darbo dėl tėvynės laisvės.

Pirmiau gal ne vienas iš mūsų abejojo prie ko liks mūsų tėvynė, keno rankose. Bet šiandien jau aišku, kad mums lietuviams patiems reikės tvarkyti savo reikalus. Jau užgaudė laisvės varpas Philadelphiaje ir pranešė pasauliui apie naują atgimstančią Valstybę—Lietuvą.

Rodos kiekvienam geram lietuviui ir lietuvaitei turėtų rūpėti visų pirmiausia tik tėvynės reikalai. Bet tarpe katalikų (apie socialistus neverta nei minėti) randasi veikėjų, kurie net bažnyčiose dergia, juodina kad ir uoliausius veikėjus, by tik tie kame nors nepatinka katalikų vadovams. Jie gindami savo sriovės reikalus kenkia tėvynei. Liudna... ir skaudu...

Broliai ir sesutės! Jei kas neišmintingai elgdamasi kenkia tėvynei, nesek paskui jį, nes Lietuva to reikalauja. Eikite ir dirbkite tėvynei nors šį trumpą laiką o ji bus jums dėkinga.

Dėl meilės, Tėvynės, reikalauju, kad nekenktumėte kitiems darbuoties.

J. P. Zakarauskas.

BROOKLYN, N. Y.

(Korespondencija "Lietuva")

SLA. 213 kp. turėjo savo susirinkimą 6 gruod. Buvo plačiai apkalbėta klausimas, kaip prisidėjus prie išgavimo Lietuvai laisvės.

Visi sutiko, kad reikty remti Lietuvos Neprigulmybės reikalus, bet nesant izde

pinigų, pirm. J. Ambraziejus paragino, kad kiekvienas narys paaukautų kiek. Padaryta rinkliava ir iš nedelio būrelio surinkta \$37.00. Iš kuopos izdo dadėta iki \$40.00. Su žymesne auka prisidėjo M. Klimas—\$10.00.

I kuopos valdybą 1919 metais išrinkta tie palis, išskirianč vice pirmininką.

Taigi ir mūsų kuopa papuošė nors nedidelę "Koleđų Eglaite" sakutę.

Užrašų raštininkas.

NOBELIO TAIKOS DOVANOS UŽ 1918 M. NEBUS.

..Christiania, Norvegija. Nobelio premijų komitetas nusprendė neduoti taikos dovanos už 1918 metus. Buvo tikėtasi, kad, jei dovana būtų buvusi skirta, ji būtų tekusi prez. Wilsonui.

AR JUS TURITE GALVOS SKAUDĖJIMĄ.

Jie gali paeiti nuo įtemimo akių, arba nosies betvarkės, kuri reikalinga atkreipti dėmesį. Jūsų viduriai. Gal būt jūs galite turėti katarą, arba kokią nors kitą nosies ligą, arba gerklės ir to nežinot.

NELAIKITE, KOL INFLUENZA JUS PAGAUS! Išgydykite savo nosį, pakol neužėjo žiema. Ateikite ir duokite man išgaminuotų už dyką jūsų nosį. Aš turiu naują metodą gydyti šiuos ligų ir gvarantuojau išgydysias jus.

21 metas prie State Gatvės

Aš remiuosi šimtais išgydytų ligonių, kurie jums pasakys, ką aš jiems padariau. Ateikite dabar ir būkite saugioji pusė. Jūs nebusite priversti praleisti nei cento, dėlto kad ateisite su manim pasimatyti.

ATEIKITE SIANDIEN.

DR. F. O. CARTER,

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

120 So. State Street, 2-ros augštas

Sekandios durys į žiemius nuo

The Fair

Valandos: 9 iki 7. Nedėliomis 10—12.

IŠSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Master Cutting School

J. F. Kasnicka

118 N. LaSalle St.,

4th floor, prieš City Hall.

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuvians yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėty šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išrišti.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos, nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtat Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?....
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtat užsiimti?
11. Su kokių kapitalu grįžtat Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtat

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežty Lietuvon, o tas parodyty kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytisi jūsų ypato. Jeigu kartais nenorėtat jo atsakyti, praleiskite jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?

Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,

"Lietuva" Daily,

3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽĖSTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

PASISKAITYKITE!

Oro ženklai.

Saulėleidžio spalvos. Žili vakarai, saulei nusi-
leidžiant žemai, arba žalias ar gelsvai žalias dan-
gus, reiškia lietu, Raudona užtekanti saulė su de-
besiais užeinančiais vėliaus rytmetį, taipgi reiškia
lietu.

Miglos. Miglos reiškia oro nesimainymą. Ryto
migla paprastai išsiblaško priešpiečiaus.

Debesiai. Žiūredami į Debesis, mes pastebime
jų judėjimą ir išvystydami. Debesis tankiai
vadinamus "kumelės vuodega" vadiname Cirri
jie yra pažymėti savo lengvu sudėjimu, valaknuo-
tu ir išskyrstytu, lyg "kumelės vuodega," arba iš-
pintu lyg toli nusidriekę debesiai, kurie padaro
vainiką. Mažos, taisykliai sutaisytos šitų debesų
krūvos, tankiai matosi gražiai ir nesimainančiam
ore. Cirri yra taipgi busimosios audros debesys.
Šitame atsitikime jie yra apstingę, jų išvaizdys
yra labai krantuotas ir jie paprastai susilieja į
baltą, toli siekiantį debesinį suopūnį. Debesis
žinomas "Perkuno galvomis," vadiname Cumulus.
Kaip jie pasirodo per karščių dieną ir pranyksta
vakare, tai galima laukti gero oro. Jei jie daug-
nasi smarkiai, nusiladžia žemutinės atmosferos
dalin ir stovi vakarui ateinant, tai lietus gali būti.
Jei palaidi, lopai matosi išplėsta iš jų paviršių, tai
lietus galima laukti. Debesai, paprastai, matomi
po užkretimui nakties, guli ant vienos horizonta-
liškos lygumos ir neperdidžiaus, rodo gerą orą.
Mazi, juodi, juodyliniai debesiai ir smarkiai bė-
ga, rodo lietu.

60—00

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Mano mama.

Viesėjant tavo brolio mokytojai, tu
negerbi savo motinos. Tegu tai, Enriko, nie-
kados neatsikartoja, niekados!

"Tavo nemandagus žodžiai, kaip peilis,
mano širdį pervėrė. Aš atsiminiau, kaip tavo
motina, keletą metų atgal, išrėmojo ant tavo
lovelės pasilenkusi, tavo alsavimo klausydama,
verkdamas beveik kruvinomis ašaromis ir dre-
bėdama iš baimės, kad tik tavęs nenustojus.
Aš bijojau, kad jai protas nepamintų. Atsi-
minęs tai, aš dar labiau įsidėmėjau tavo pa-
sielgimą. Tu gali negerbti savo motinos!—
savo motinos, kuri tau atiduotų metus laimės,
jei tik galėtų tave vienai valandai išgelbėti iš
kėsmių! savo motinos, kuri dėl tavęs drįstu
ir išmalde prašyti, kuri ir gyvastį aukautų,
kad tik tave išvadavus! Klausyk, Enriko, ir
gerai įsidėmėk mano žodžius. Įsivaizdink, kad
tau skirta daug sunkių dienų gyventi, bet visų
sunkiausia bus toji diena, kada tu savo mo-
tinos nustosi.

Tūkstantis kartų, Enriko, kada tu užaug-
si, liksi vyras, kada busi nelaimių mėginęs, už-
eis tau neįveikiamas noras dar kartą užgirsti
jos balsą, pamatyti jos išskėstas rankas, į ku-
rias tu galėtumėi pulti, verkdamas, kaip nelai-
mingas, niekieno neginamas kūdikis. Kaip
sunku bus tau minėti visi nuliudimai, kuriuos
jai suteikė, nelaimingasai! Neturėk vilties
rasti gyvenime ramybės, jei tu ją siekvor-
buvai įvareš! Tu galėsi, prašysi atleidimo,
gerbsi jos atmintį—bet viskas veltui. Tavo
sąžinė neduos tau ramybės: nuolaidus ir my-
lįs tavo motinos paveikslas visados laikys ta-
vo atmintyje liudėdžio ir sielvarto išreiškimus,
kurie tavo sielą kankins.

"O, Enriko! mylėti motiną—tai švenčiau-
sias žmogaus jausmas, ir nelaimingas tas, ku-
ris jį kofomis mindo. Tegu niekados iš tavę
lupų nebeišsiverž žodis, užgaunąs tą, kuri tau
gyvastį suteikė. Ir jei dar kartą taip atsi-
tikty, tegu ne tėvo baimė, o širdingas tavo
sielos paliepimas tave meta po jos kojų, kad
galėtumėi jos a'leidimo išmaldauti, kad jina-
savo pabuciavimu nuplautų nuo tavo galvos
nedėkingumo žymes. Aš tave myliu, mano
sūnau, tu—visų brangiausia mano gyvenimo
viltis; bet aš vėly norėčiau tavę numirti, ne-
gu motinai nedėkingą matyti.—Eik sau ir ke-
letą valandų su savo meilėmumi prie manęs
nesiartink—aš tavo meilumui negaliu dabar
duoti širdingo atsakymo.

Tavo tėvas."

Mano draugas Koretti.

Tėvas atleido man; bet visgi man buvo
nesmagu, ir mama man liepė eiti draug su
kiemsargio vyresniojo sunumi į Korso*) pa-
sivaikšioti. Nukeliavęs beveik pusę gatvės
ir eidamas pro vežimą, prisais krautuvės sto-
vintį, aš staiga užgirdau mano vardą sakant.
Atsigrįžtu—tai mano mokyklos draugas Ko-
retti, sokoladiname švarke ir su kacių kaile-

liu, kepure; linksmas ir visas sukaitęs, įsai-
nesė malkų glėbį.

Žmogus, ant vežimo stovįs, davinėjo jam
malkas, ir įsai vis jas, nesė tėvo krautuvėn,
kame skubiai jas kraustė.

— Ką tu čia veiki, Koretti?—paklausiau
aš.

— Argi nematai?—atsakė įsai, ištiesda-
mas ranką naujo glėbio imti,—lekciją moki-
nuosi.

Aš pradėjau juoktis, bet įsai rimtai kal-
bėjo. Paėmęs malkas, jis vis lekciją kalbė:
"Veiksmazodį asmenuoti, reiškia keisti jo ga-
lunes per skaičius, asmenis..." ir, numetęs
malkas, tęsė toliaus—"laikus..." O sugrįžęs
prie vežimo pabaigė:—"ir reikimus."

Tai buvo rytojui gramatikos lekcija.

— Ką veiksi?—sako įsai,—laiko negali-
ma gaisinti. Tėvas su darbininku savo rei-
kalais išėjo, motina serga, man prisiaina mal-
kos priimti. Tuo laiku aš gramatikos moki-
nuosi, o lekcija šiandieną sunki—niekaip ne-
galima kruvon įkalti. Tėvas sakė septynioms
valandoms grįšias ir už malkas užmokė-
siąs—pridūrė įsai, kreipdamas į žmogų, kuris
malkas atvežė.

Ratai nuvažiuavo.

— Valandėlei užsuk krautuvėn,—tarė
man Koretti.

Aš užėjau: tai buvo didelė daržinė, malkų
ir kulių prikrauta. Nuosifiai stovėjo sverys-
klės.**)

— Sunki šiandieną dienelė pasitaikė,—
tęsė Koretti,—prisiaina su pertraukomis dar-
buoties. Pradėjau rašyti sakinius, atėjo pirk-
liai; vėl ėmiausi darbo—atvažiuo vežimas.
Šlyt aš jau du kart būgiojau į malkų turga-
vietę, kojų nebejauciu, o rankos net susting-
o. Gerai man sekėsi, jei dabar mokykloje reikė-
tų piešti!—Ir tuo laiku įsai šlavė grūdus, la-
pais ir šakutėmis prišukšlindamas.

— Bet kame tu rašai?—paklausiau aš jo.

— Žinoma ne čia,—atsakė įsai,—eiva, aš
au parodysiu; ir įsai mane nuvedė už krau-
tuvės į mažą kambarėlį, kuris kartu buvo ir
virtuvė ir valgomasai; kertėje stovėjo skob-
nis, ant kurio buvo knygos, sąsiuviniai ir pra-
lėtas rašiklaskai uždavins.

— Aš kaip tik sustojau ant antro atsa-
kymo,—tarė įsai,—iš odos dirba apsiavimą,
liržus... Dabar aš dar pridursiu: čemodanus.
—Ir paėmęs plunksną jis ėmė gražiai rašyti.

— Ar yra čia kas?—tą valandėlę paži-
rdo iš krautuvės balsas: kokia tai moteriš-
kė atėjo glėbio malkų pirkty.

— Štai ir aš,—atsakė Koretti; jis pašoko
nuo vietos, atsivėrė malkų, paėmė pinigų, nu-
bėgo kertėn pardavimo užrašytų ir sugrįžo
prie lekcijos, sakydamas:

— Pažiūrėsim, ar seksis man baigti.—
Ir parašė: krepšelius ir kareiviams rancus.

— Ak, kava išbėgo!—staiga įsai sušū-
ko ir puolė prie krosnies nuo ugnies puodelio
nuimty.

— Ši kava mamai,—nelengva buvo iš-
mokti vilti. Palauk, mudu jai nunešiva, to
kiuo budu įsai tave pamatys, ir jai bus labai
nalonu. Septinta diena įsai jau guli... kad
ave velniai! puodelis visados man pirštus nu-
sivilina. Kas dar pridurti prie rancų karei-
iams? Nebegalir sugalvoti. Eiva pas ma-
mą.

Jis atidarė duris, mudu inėjova antran-
lar mažesnin kambarėlin; Koretti motina gu-
ėjo didelį lovoj, jos galva buvo balta ske-
petaite aprišta.

— Štai kava, mama,—tarė Koretti, pa-
tuodamas puodelį.—O tai mano mokyklos
draugas.

— O! koksai tamsta geras,—tarė mote-
riškė—atėjai ligonės aplankyty.

Tuo tarpu Koretti išsė motinos pagal-
vę, ištiesė antkolde, pakurstė ugnį, nuvijo ka-
vę nuo dėžės.

— Tamstai gal dar ko reikia, mama?—
paklausė įsai, imdamas atgal puodelį.—Ar
amsta priėmė du šaukštelių miksturos? Kai
įsai baigsis, aš nubėgsiu aptiekon. Malkos
ukrautos. Ketvirtą valandą aš užkaisu mē-
sos, kaip tamsta esi sakiusi, o kai ateis mo-
teriškė su sviestu, aš jai atiduosiu aštuonius
söldi. Viskas bus gerai, buk rami.

— Ačiū, suneli,—atsakė moteriškė,
argas sunelis, jam viskas reikia atminti.

Įsai man vis siulė cukraus gabalėlį, pa-
kiauo Koretti man parodė tėvo fotografiją,
kareivių rubuose, su medaliu už drąsą, kurį jis
užsitarnavo 66 metais pulke princio Gumber-
o: toks pat, kaip ir sunaus, veidas, akys gy-
ros, toks pat linksmas šypsojimas. Mudu
grįžova virtuvėn.

— Atsiminiau!—sušuko Koretti ir pri-
rašė sąsiuvinyje:—"dirba taipogi šlajus, ka-
manas."

— Pabaigsiu vakare, aš ilgai negulsiu.
Koks tu laimingas, kad turi laiko ir mokyties
ir vaikščioti.

Dienraščio Tuzai

Petras Šimaitis.

P-as Šimaitis yra "Lietu-
vos" dienraščio skaitytoju ir
draugu jau bus dešimts metų.
Dienraščio suorganizavime jis
buvo vienas iš veikliausių or-
ganizatorių So. Chiagoje, kur
jis uoliai darbovisi sykiu su
p. Trijoniu.

Tai yra vienas iš tikrai
veiklių ir energiškių mūsų tē-
vynainių, be kurio joks dar-
bas Lietuvos naudai neapsiei-
na.

Lankęs yra mokyklas Ry-
goj ir Vālparaise. Amerikon
atvykęs 1905 metais; pacina
iš Žemaitijos. Raseinių pavie-
to, Lolių apielinkės. Yra tio-
lus darbininkas Sus-me Litt.
Am. ir TMD. Priklauso Chi-
rago Electrical Society ir "Bi-
rutės" Choro. Iš užsiėmimo
yra viršaičiu Gyvasties Ap-
draudos Bendrovėje.

Mateušas Klištoraits.

P-as Klištoraits yra dien-
raščio "tuzas" kitoj Chicagos
dalyj—North Sidėje, kur jis
yra ir dienraščio cirkuliacijos
"kapitonu."

P-as Klištoraits yra ga-
bus ir veiklus tėvynainis ir su
"Lietuva" suėjo pažintin, dar
Europoje budamas. Prieš sa-
vo atvažiavimą Amerikon, tar
naudamas rusų kariumenėje
Irkutske, Siberijoje, jau "Lie-
tuvą" skaitė, o atvykęs Ame-
rikon ir suėjęs artimesnėn pa-
žintin, su ja ne tik nesiskyrė,
bet tapo vienu iš geriausių
jos draugu.

Pacina iš Dainių kaimo,
Jurbarko valsčiaus, Raseinių
pav., Kauno gub. Iš užsiėmi-
mo yra moteriškų rubų siu-
vėju.

Telephone Yards 8824

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptiekos), CHICAGO.

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 diu
ir nuo 7 iki 9 vakaro

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskoli-
nams Jums pinigų ant jų ant legalių išlygų, arba išperka-
ma Jūs įmokėjimą ant bondų, kontraktu.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Reikalaujame

į darbą 1000 agentų

po visas lietuviškas kolonijas Suv. Valst.
Darbas prakilnus, pelningas irparam us
kiekvienam. Dėl informacijų atsišaukite į

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.

Chicago, Ill.

BIZNIERIAI!

Visados
Garsinkitės
Dienraštyje

Lietuva

Apgarsinimas
Atneš
Rezultatus

3253 S. MORGAN ST.

CHICAGO, ILL.

Atydai tu kurie dar neturi
"Lietuvos" Dienraščio šėru:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šėrų
skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumo-
kėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių ku-
rie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakil-
naus darbo, bet dėl šiokių ar tokių priežas-
čių nesusėję šėrų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvyn-
ainiams, kad dar turime pardavimui apri-
buotą šėrų skaitlių iš šios Bendrovės "Trea-
sury Stock". Todel, gerbiemieji tautiečiai,
pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su
reikalinga suma pinigų prisiųskite mums
SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu,
Sėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,

3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:—

Su siuomi prisiųdinti \$..... kaipo pilną užmokestį už
šėrus "Lietuvos". Dienraščio Bendrovės - Lithuanian
Publishing Co.

Malonėkite prisiųsti man šėrus.

Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.

VIETINĖS ŽINIOS

IS BRIDGEPORTO.

Draugija šv. Jono Krikštytojaus savo laikytame susirinkime 8 d. gruodžio šv. Jurgio parap. svetainėje paaukavo iš savo izdo \$100. Lietuvos reikalams.

Apšvarstę nariai, kad tai dar mažą auką, tamė pačiam susirinkime sumetė dar \$29.00.

Aukautojų vardai:
Po \$2.00: K. Kavaliauskas ir S. Navickas.
\$1.50 aukavo P. Kazlauskas.

Po \$1.00 aukavo šitie:
M. Gromantas, Ant. Krasauskas, Juozas Čenikas, St. Stočkunas, Ant. Ančiūnas, Ant. Kriščiūnas, D. Šimaitis, Ant. Remša, Just. Konovirskis, K. Grigalis, P. Remkus, J. Zylvitis, St. Misiūnskis, J. Šileika, M. Možutis, M. Borauskas, J. Fringis, J. Sereika, K. Gerkauskas, J. Kazlauskas ir F. Šimkus.

Smulkių aukų \$1.50
Iš viso \$129.00
Pinigai perduoti "Lietuvos" Dienraščio redakcijai dėl persiuntimo Lietuvos Nepri gulybės Fondui.

[Pinigai priimti ir perduoti Lietuvos reikalams. "Liet. Dien." redakcija.]
Kilo užmanymas susirinkime aukščiau minėtos draugijos užsidėti nariams mėnesinę mokestį po 50c kas mėnuo Lietuvos reikalams. Buvo taipgi įnešimas mokėti pašalpos nariams \$7.50 į savaitę, bet tie dalykai atidėta iki metinių susirinkimų.

Naujon valdybion sekančioms metams išrinkta: J. Eringis; P. Pocevičius, vicepirm., Jurgis Sereika, prot. rašt., M. Barauskas, finansų rašt., Jonas Žilvitis, kuris jau 12 metų tą urėdą laiko, išdėninku. Draugystė gerai pinigiskai stovi.

Valdyba.

KONCERTAS.

Vakar vakare Mildos svetainėje atsibuvo koncertas, pašvestas kovai už Lietuvos laisvę.

Iš dailės atžvilgio koncertas pavyko kuogeriausiai. Patalė Mariona Rakauskaitė puikiai sudainavo Aria "O Mio Fernando," Donizetti, "Plaukia saū Laivelis," ir "Pamylėjau Vakar," komp. Šimkaus. Šią paskutinę turėjo atkartoti, nes publika reikalavo.

Ponas Stasys Šnkus atliko savo kompoziciją ant piano Andante iš Sonato C mol ir kitus veikalus.

Gerbiamas kompozitorius skambino puikiai, vienok be jausmų, matyt kad buvo menkam upe.

Ir ištikro pertraukoje vedėja p-ia M. Damijonaitienė pranešė, kad p. Šimkus nekaltės šį vakarą (kaip buvo manyta), nes esąs blogame upe, vietoje to paskambysias.

Po koncertui buvo šokiai. Žmonių atsilankė nedaugiausiai.

SO. ENGLEWOOD.

Draugystė Tėvynės Mylėtojų So. Englewoode pereiname savo susirinkime, pereiną subatą, nutarė iš savo izdo paaukauti Lietuvos Nepri gulybės reikalams \$100.00. Nariai suaukavo dar \$37.00.

Ateinančią subatą bus dar prakalbės Jono Butkevičiaus svetainėje, tai manoma visą kruvą sykiu išsauti.

TEISYBĖS ŽODIS.

"Draugo" No. 284-me nekoksa korespondentas, prisidengs slapyvardi "Apviltas Aukautojas," šmežia Saldausios Sirdies V. J. Draugiją, vadindamas jos narius "laisvamaniais" ir t.t.

Augščiau minėtoji draugija, laike savo priešmetinio sasi rinkimo, nutarė paaukauti Lietuvos laisvės išgavimui \$200 iš izdo ir surinko susirinkime nuo narių dar \$71.00, iš viso sudarydama \$271.00.

Tada atsirado du vyrukai, kurie pareikalavo, kad pinigai būtų siunčiami į Tautos Fondą. Tuomet aš paaiškinau, kad New Yorko Seime yra nutarta abiejų Tarybų dirbti išvien, kad abidvi Tarybos ir veikia išvieno, kad Washingtono išvieno darbuojasi abiejų Tarybų Pildomasai Komitetas, kad neseniai New Yorko abidvi Tarybos bendram posėdyj užgryrė du bendrus atstovus į tą Komitetą (inž. Naruševičių ir kun. J. Žilinską) ir kad todėl tie pinigai gali but pasiųsti tam bendram abiejų Tarybų Komitetui Washingtonan.

Pirmininkas B. Butkus padavė šią inesią nubalsavimui ir suviršum šimtas balsų buvo už tai, kad pinigai būtų pasiųsti į Washingtoną Pildomam Komitetui. O tie du vyrukai balsavo, kad į Tautos Fondą. Dabar tie du neri papusti prieš šimtą narių, o kad išpusti negalėjo, tai "Še, tau, Jurguti, ir ševintinė". Ir pirmininkas kaltas, ir "bedieviai" ir viskas, kas tik ant lupų užėina. Matyt, kad "Apviltas Aukautojas" noras yra, kad dmažuma turėtų viršų, o ne dauguma. Bet pas mumis, šiais demokratiškais laikais, visur dauguma ima viršų.

Toliau "Apv. Auk-jas" sakė, kad gaila, kad katalikų draugijose randasi žmonių nekatalikiškos dvasios. Bet tegul jis prirodo, ką čia katalikybė turi bendro su išgavimu Lietuvai laisvės? Ir kę katalikybė nuo to nukentėjo, kad tie pinigai nuėjo ten pat, kur ir "katalikai" juos pasiųstų? Atka juk yra politikiems Lietuvos reikalams—Lietuvos laisvei, o ne tikybiškai misijai,—tai kam jie čia dabar žirnius su kopustais maišo? Gaila tokių vyrų, kurie savo partijos reikalus stato augščiau Tėvynės reikalų ir dviese norėtu apinasrį užnerti šimtui narių.

Jeigu būtų Tamstai rūpėję taip Tėvynės reikalai kaip savo partijos politika, tai butumei to nedrįsęs rašyti ir šmežti draugiją taip neteisingai, ir už tokį jos prakilnų darbą.

Jeigu toji draugija yra laisvamaniška, ir ne katalikiškos dvasios, tai būtų tiesa, kad "Apviltas Aukautojas" turėtų būti tokiu pat, nes kogi jis prie tokios "bedieviškos" draugijos priklauso? Bet ta "bedievybė" tai tik "Apv. Aukautojo" išmislas, idant "įspirti" draugijai už tai, kad draugija nenorėjo paklausti jo partviškos politikos, bet gelbėti Lietuvai išgauti laisvę. Tą draugija padarė ir ji, žinoma, nepaisys tų, ką jos gerą vardą už tai teršia.

Draugijos Narys.

Didelės Prkalbos!

J. Liutkauskas jau Chicagoj

P-as J. Liutkauskas yra vienas iš seniausių Lietuvių tautinių veikėjų. P-as Liutkauskas yra TMD. Centralis Izdininkas, Lietuvių Tautišios Tarybos narys, Lietuvos Nepri gulybės Fondo narys ir Lietuvių abiejų Tarybų Pildomojo Komiteto Washingtono narys.

Dabar p. Jonas Liutkauskas atvyko Chicagoj ir laiko eilę prakalbų apie Lietuvos laisvę ir ką mes turim daryti, kad ją įgyti. Šitos prakalbos atsibus sekančiais: ŠIADIEN (vetverge) — Mildos svetainėje, 3142 So. Halsted St., ant Bridgeport.

PĖTNYČIOJ — Eljosišaus svet., 46-ta ir Wood gat., ant Town of Lake.

SUBATOJ — Butkevičiaus svet., 8132 Vincennes Ave., So. Englewoode.

Lietuvių mokiniai Hoffmano mokyklos turės prakalbas gruodžio 4 d. 7:30 val. Wabansia ave. ir Girard st. Kalbėtojais bus tos mokyklos mokytojai ir mokiniai.

Kviečia Mok. Komitetas.

Sulyg pereitojo seimo tarimo, ir centralinės valdybos patvarkymo, "Susivienijimo Lietuvių Moksleivių Amerikoje Seimas įvyks sekančioje subatoje ir nedėlioje, gruodžio 14 ir 15 dd., 1918 m., "Ausros" svetainėje, 3001 S. Halsted gat.

Yra daug bėgančios dienos reikalų, kuriuos moksleiviai turės aptarti. Taigi, draugai, pasistengkime kaip galima veiksiau atvykti ir tapti aktyviais nariais silpnucio mūsų susivienijimo. Seimas prasidės 2 val. popiet. Butų geistina, kad moksleiviai atsilankytų paskirtu laiku.

Svečiai yra taipgi nuosirdžiai kviečiami.

Už L. M.S. Centro pismėdį, Jonas T. Vilks.

Kas-zin kaip šimet chieageičiai apvaikšios Kalėdų šventes? Ar lankys savo draugus ir pažįstamus ir simtinės jiems atvirukes su linkėjimais, ar auksas dės Lietuvos laisvei vietoje vizitų ir linkėjimų. Vienas mūsų kaimynas ("Lietuvos" šerininikas), geras tėvynainis, ponas Martynas Šareiva, gyvenantis prie 3527 Union Ave., vietoje atviručių su linkėjimais padėjo ant Lietuvos aukuro \$50. vertės Laisvės bondsą. Tai bent vyra! Kur kiti mūsų viengėčiai su savo "bondsais"?

MUSĖ VYRA PER TRISDEŠIMTS METŲ.

"Išrodo, kad tiek yra vyrų mušeikų, kiek yra ir moterių mušeikų," pasakė užvakarteišės David Brothers, duodamas teisę persiskyrimo Frank J. Hess, 2616 Wilcox Ave. Hess pasakė teisėjui, kad jo pati Della muše jį kas savaitę per 30 metų.

Kodėl tu nebėgai nuo jos, kada ji norėjo tave mušti? — paklausė teisėjas.

Taip, aš bėgau, Jusų Mylistai, bet ji vis mane pagaudavo.

Ar tu jos bijai? — paklausė vėl teisėjas.

Taip, aš bijau—Hess atsakė.

Perskyrimas pripažintas teisėjas.

Visos prakalbos prasidės ant 8-nių vakare lygiai.

Visose prakalbose p. J. Liutkauskas gyvildės plačiai apie dabartinius Nepri gulmingos Lietuvos reikalus ir jos politiką. Jis taipgi kalbės tėje "Kodėl dabar Lietuviai visi, kaipio tikri Lietuvos vaikai turi rūpintis savo Tėvynės likimu."

Reikia pasakyti, kad p. J. Liutkauskas, yra vienas iš žingėdžiausių lietuvių kalbėtojų ir todėl visi Chicago lietuviai yra kviečiami kuoskaitlingiausia atsilankyti jo prakalbose.

Visose prakalbose bus renkamos aukos Lietuvos laisvei.

I visas prakalbas užanga Jykai. Komitetas.

Draugystė Susivienijimo Brolių Lietuvių savo priešmetiniam susirinkime išrinko valdybą 1919 metams, susidandą iš sekančių ypatų: Juozas Blankus, pirmininkas; Antanas Gedraitis, pagalbininkas pirmininko; Mateušas Klišto raitis, nutarimų raštininkas; Petras Jokubonis, finansų raštininkas. Permaina įvyko tik tai pirmininko pagalbininko urėde, kiti visi tie patys.

Nors ši draugija dar jauna, bet darbai Lietuvos labui jau pasižymėjo. Neskaitant pirmesnių jos nuopėnų, reikia paminėti, ką ji atliko šiame susirinkime.

Po trumpo paaiškinimo apie reikalingumą aukų išgavimui laisvės Lietuvai, ji iš kasos paškyrė \$100.00. O kad daugiau pagalbėjus mūsų Tėvynės tapti nepri gulminga, paprašys susirinkusių paaukauti po kiek kas išgali. Perėjus rinkėjams svetainę, surinkta dar \$111.00. Tokiu būdu šios draugijos auka Lietuvos laisvei sudaro \$211.00.

Aukavusiųjų vardai:

M. Klišto raitis \$10.00.
Po \$5.00 aukavo:
Pr. Gendrolius, A. Paukštis, J. Elvikis, K. Lendraitis, B. Butkus, D. Zdanavičius, J. Leveskis, P. Varnagis, P. Jokubonis ir V. Kondrotas.

Po \$2.00 aukavo:

A. Paplauskas, S. Grišius, J. Valevičius, J. Valantiejus, K. Janušas, P. Kirda, K. Vabalas, J. Bacevičius, M. Bankėvičius, A. Gedaitis, J. Stirka, B. Puzauskas, R. Petrušaitis ir J. Šalvaitis.

Po \$1.00 aukavo:

J. Blankus, J. Neverdauskas, P. Bobelis, A. Macaitis, J. Raginskis, V. Pušinskas, J. Jasulius, P. Balčiūnas, M. Nikšas, J. Šimkus, A. Liorenas, A. Mikutaitis, K. Valantas, J. Zaturskis, J. Norvilas, P. Šimėnas, J. Šiminavičius, P. Kasparaitis, S. Šliozėvičius, V. Dabkus, J. Šmukšta, J. Kasiulis ir J. Rimkus.

Pinigai \$211.00 perduoti "Kalėdų Eglaitės" skyrių. "Lietuvos" Red.)

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų aritmetikos, knygvedystės, steno grafijos, typewriting, pirkybos taisyklės, Sv. Valst. istorijos, abėjos isorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pliietytės šallarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30

2106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės Kampelis

SUDARYKIME LIETUVAI PASKOLĄ.

Lietuvos Valstybei atstatyti bus reikalingi pinigai. Jūs turės Laisvos Lietuvos valdžia paskolinti svetimoje šalyje arba tuos pinigus turės sudėti lietuviai, gyvenanti už Lietuvos sienų.

Kaip karę Suvienytos Valstijos paskelbė Vokietijai ir karės vedimui prireikus pinigų valdžia darė paskolą pas savo gyventojus ir tik Trečion ir Ketvirton paskolose lietuviui sudėjo suvirš \$9,000,000. Iš pranešimų iš Lietuvos per Šveicariją yra žinoma, kad Lietuvos Laikinajai valdžiai tuoj reikalinga \$10,000,000.

Lietuviai žiurėkime, kad mes savo Laikinają Valdžią Lietuvoje patys aprupintume paskola. Jeigu mes paskolinę esame šiai šaliai kokia \$20,000,000, tai mes lengvai galime savo Tėvynės valdžiai paskolinti tiek pat, arba ir daugiau.

KAIP TAI ATLIKI?

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ tuom laiku mobilizuoja kapitalą Lietuvos Atstatymui ir jos išgriautes tikės išnaujo pėrtvėrimui. Ir todėl LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ mobilizuoja kapitalą ir rengia jį Lietuvos valdžiai, kad ją palaikius ir šalį išvadavus iš ekonominės prigulmybės nuo svetimos šalies.

Tai-gi Jūs, norėdami prisidėti Laisvos Lietuvos valdžiai paremti, STOKITE į LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ papirkdami ku daugiausia šerų. Tkoiu būdu Jūs paremsite Nepri gulmingos Lietuvos Valdžią ir šalį atstatyti prigelbėsite.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ įstojant reikia papirkti nemažiau už \$50.—šerų. Galima taipgi apsimokėti Liuosybės Paskolos Bondsais.

Mēs, Jūs kviečiams papirkti ku daugiausia šerų, nes tik tuomet galėsite daugiausia paremti Lietuvą.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ VISŲ UZSITIKĖJIMĄ TUIRI.

Finansiniai remti Lietuvos atstatymą yra pasiryžus Lietuvos Atstatymo B-ve. Ji tam ir tverta. Jos tverime ir visame veikime dalyvauja visų sriovių žmonės ir savo patikėjimą jai sudėję yra. Lietuvos Atstatymo B-vė valdosi taip demokratiiniu būdu, koks tik yra galimas biznio srityje. Tai ir visa-pusė simpatiją Lietuvos Atstatymo B-vė nuo visų yra užėlnusi.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ IŠMOKA NUOSIMTĮ.

Per šiuos kelis metus savo gyvavimo Lietuvos Atstatymo B-vė jau išmokėjo savo nariams nuosimtį. Pernai ir šiemet išmokėjo 4%. Tai-gi pinigai padėti Lietuvos Atstatymo Bendrovėje neša tokį pat pelną, kaip banke ir tiek pat turi security (saugumo). Prieto josios šerai turi progą augti savo vertęje.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ ORGANIZUOS IŠDIRBYSTĘ AMERIKOJE.

Amerikos Lietuvių tarpe labai daug yra gerų amatininkų ir biznyje gabių žmonių, pas juos truksta draso bile ką pradėti, o ypač išdirbystėn eiti. Taipgi lietuviai nėra prirpatę sujungti įsteipajęgią turi.

gimui išdirbystės kapitalus. Pinigų pas lietuvius yra, bet jie išsimetę mažomis sanjalėmis po žmonės ir todėl menka Lietuvos Atstatymo Bendrove yra pasiryžus lietuviams prigelbėti sujungti savus kapitalus biznio uždėjimui.

Jau darbą yra pradėjus prigelbėjime suorganizuoti RE-SORCINO fabriką ir jau organizuoja dabar AVALŲ fabriką Montello, Mass. vardu: PROGRESS SHOE MANUFACTURING CO.

Platesnių paaiškinimų visuose paminėtose klausymuose suteks LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION.

320 Fifth Ave. New York, N. Y.

IŠ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS LENKTYNIŲ.

Sukruto mūsų darbininkai prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės: kiekvienoje kolonijoje kas nors kruta atstatymui Lietuvos. Vieni iš jų viena tai kita darbą dirbą, lėtai, kiti tai kaip galimui iš visų pajęgių darbuojas dėl Lietuvos Atstatymo B-vės rinkdami šerus.

Valio jus galimui-vyrai! Jus pasidarbavimu Lietuvoje neviėnam bus pagalbėti ir visas kraštas Lietuvos, jeigu tikslą atstektume, t. y. milijonus dolerių greitu laiku mobilizuotume, būtų pakeltas.

Tuomet Jus vardas mus Tėvynėje būtų brangiausių, butumėt simbolu kiekvienam, kuris per jos pasidarbavimą pakiltų iš vargo.

Štai kaip pasidarbuotą mūsų darbininkų per Lapkričio mėnesį:—

Pirmoje vietoje buvo A. Š. Trečiokas iš Newark, N. J. su 396 naujų šerų; antrojo—P. J. Lalas iš Amsterdam, N. Y. su 180 šerų; trečiojo vietoje stovėjo A. P. Osteika iš Waterbury, Conn. su 167 šerų, penktoje K. Aylshell iš Detroit, Mich. su 80 šerų, šeštoje Pr. Rimkus iš Cleveland, Ohio su 75 šerais o septintoje vietoje J. O. Lukauskas iš Boston, Mass. ir M. Seniūnas iš Wilson, Pa. kiekvienas yra gavęs po 55 šerus. Kiti stovi žemiau.

Tiems, kurie nėra pirmoje vietoje, dar liko užtektinai laiko, kad pavijus p. p. Trečioką, Lalą ir K. ir pralenkus juos.

Šis pirmasis kontestas baigiasi sausio 1 d. 1919 m.

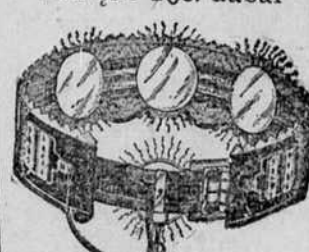
Gruodžio 3 d. jau LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ šitaip stovėjo:—

Iš viso buvo papirkta 7957 šerų. Nuo Lapkričio 29 d. ligi gruodžio 3 d. papirko 256 šerus, per tris dienas.

Ligi naujų metų mums reikia nemažiau parduoti 10,000 šerų. Dar yra pardavinimui 2043 šerai.

60 Dienų Išbandymui Dykai.

Prisųsk 20c. dabar

Sukraskime visi prie darbo.

Nauji įgaliotiniai:—
Worcester, Mass.—ir jo apielinkėje yra mus įgaliotinių A. Blažys, 15 Millbury St.
So. Boston, Mass. yra įgaliotas darbuotis St. Mockus, 194 Athens St.

Montello, Mass. P. Vaičiūnas.

Minėtų vietų lietuviai gali gauti pas juos patarimų ir pasipirkti Lietuvos Atstatymo Bendrovės šerų.

Centro Adresas
LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ
320 Fifth Ave. New York, N. Y.
(Apskelbimas)

Pajieskau švaraus kambario, Bridgeporto apielinkėje, su valgiu ar be. Atsiųskite laiškų pas P. Baltušis, 3253 So. Morgan St., Chicago.

Victrola

Praktikauni

Mekanikai

Mēs dirbame naujus ir senus, taipgi taisome visokius muzikaliskų instrumentus. Gramafonus taisome by kokios išdirbystės. Visoki darba garantuojam.

Taipgi mes turime Didelę Krautuve Muzikaliskų Instrumentų: Victor Victrolasir Rekordus. Šimty šimtais Lietuviškų namų, koki tik ant svieto randasi dideliam pasirinkime.

EAGLE

Music House

3240 SO. HALSTED ST.

Phone Drove 6737 CHICAGO

Spanish Influenza

"Atakuoja pirmausia tuos, kurie turi katara." Štai vienas gydymas, ant kurio kiekvienas kenčiantis gali pasitikėti. Jeigu tu nori prasišalinti katara ir visus jo blarius svyrusius iš savo sistemos trumpiausiam laike, gali tai padaryti su mūsų "Automatic Inhaler" (automatišką įkvėpotojų. Gydo Spanish Influenza, Katara, Dussli, Čiudulų, Kosulius, Šalčius ir Kartuli. Išgydo ir buna išgydyta. Tiesa visam amžliu. Prišiusime šį gydymą, pačia apmokėta, už \$2.00 popieriniais.

Mažiausiai dvi kvortos nuodingų gleivių nuteka iš galvos į pilvą kas dvidešimtsekuturos valandos blogame atsitikime katara, ir tas yra priežastimi daugumo pilvo nesmagumu. Vienatinis budas jų pagydymo tai—sustabdyti tą bėgimą. Nekentėk nei vienos dienos su tuom katara. Ta liga yra pavojinga ir dažnai užsinaigia džiova.

Užsisakyk tuos gydymus šiadien.

HERB REMEDY CO.,

503 Trust Bldg., Galveston, Texas.

Meskite netikusias gydoles! Jeigu turite dusulį, reumatizmą, neuralgiją, paralizus, nerviskumą, šluogos, bronchitą, silpnumą, pečių, silpnumą, užkėtimą ir daugybę kitų ligų, arba skausmo bile kur, Prišiuskite 20c. del vyriško diržo arba 30c. del moteriško diržo. Idant pagalbeti užmokėti prisuntimo kaštus. Jį keleta valandų mano naudingas diržas rasis jusų pakte. Užmokėkite rankpinigių \$3.98. Užsidėkite tuofaus ir nešiokite kožną dieną pagal norimus per du mėnesius, tada bėgite 60 dienų jeigu nebusite užganėdinti, sugrąžinkite diržą atgal, o aš sugrąžinsiu jusų \$3.98. Nereikia laukti, pilnas užganėdinimas. Adresuokite:

A. P. OWENS, Dept. 50-E,

152 W. 14th St., New York.